

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

June 2021 | LV

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

REDAKTORA SLEJA

[ES organizātas pilsoniskās sabiedrības
nams ir svarīgs nekā jebkad agrāk](#)

Cienījamie lasītāji!

Maijs tradicionāli ir mēnesis, kurā atskatāmies uz Eiropas integrācijā panākto un vienlaikus vēršam skatu nākotnē.

Svētdien, 9. maijā, mēs, kā ik gadu, ar virkni pasākumu atzīmējam īpašo Eiropas dienu. Jau otro gadu pēc kārtas savas iestādes atvērto durvju dienu rīkojām virtuāli, uzskatāmi parādot EESK nenovērtējamo ieguldījumu ES lēmumu pieņemšanas procesā un izskaidrojot, kāpēc, it īpaši šajā grūtajā un sarežģītajā laikā, pilsoniskās sabiedrības organizācijām ir nozīmīga un unikāla loma Eiropas Savienībā.

Eiropas diena ir Šūmaņa deklarācijas diena, kad pirms 71 gada aizsākās ceļš uz mūsdienu Eiropas Savienību, un pirmām kārtām tās Eiropā ir miera un vienotības svinības. Tas ir brīdis, kad izjust kopību un piederību kaut kam lielākam, kā arī iespēja mums visiem pārdomāt, ko solidaritāte ir panākusi līdz šim un ko ceram sasniegt nākotnē. Mēs nedrīkstam aizmirst, ka lielākie izaicinājumi, ar ko saskaramies kā sabiedrība, liek mums darboties kopā.

Eiropas diena ir arī brīdis, kad atcerēties mūsdienu varoņus: medicīnas darbiniekus, skolotājus, sociālos darbiniekus, uzkopšanas sektora darbiniekus un visus pārējos, kas iesaistīti cīņā ar pandēmijas dramatiskajām sekām. Taču nevajag aizmirst arī apvienības, organizācijas un NVO, kas katru dienu pirmajās rindās smagi strādā, lai uzlabotu cilvēku dzīvi. Īsi sakot, mēs domājam par visu organizētas pilsoniskās sabiedrības spektru.

Kad runājam par pilsoniskās sabiedrības organizācijām, runājam par sevi – par EESK, kas ir ES organizētas pilsoniskās sabiedrības mājvieta, ES struktūra, kas liek visas šīs organizācijas sadzirdēt un paver tām iespēju tieši ietekmēt ES likumdošanu.

Minēto organizāciju ieguldījumu mēs vērtējam īpaši augstu, tādēļ Komitejā katru gadu ar **Balvu pilsoniskajai sabiedrībai** godinām izcilas pilsoniskās sabiedrības iniciatīvas. 2021. gada balva koncentrēsies uz klimatrīcību un tiks piešķirta par efektīviem, inovatīviem un radošiem projektiem, kuru mērķis ir veicināt taisnīgu pārkārtošanos uz mazoglekļa un klimatnoturīgu ekonomiku. Aicinu visus iepazīties ar pieteikšanās nosacījumiem un bez šaubīšanās iesniegt savu pieteikumu. Termiņš ir 2021. gada 30. jūnijs.

9. maijā mēs ielūkojāmies arī nākotnē un ieguldījām savu artavu vēsturiskajā konferences par Eiropas nākotni atklāšanā. Konferencē tiks apkopotas visas idejas un skatījums uz mūsu kontinentu. Tas ļoti nozīmīgs notikums, jo cilvēkiem būs iespēja izteikt viedokli un ar virkni pilsoņdialogu veidot mūsu kopīgo Eiropas likteni.

Šobrīd Savienības demokrātiskās iestādes saskaras ar divkāršu izaicinājumu: tās cenšas gan pārvarēt ekonomikas un veselības krīzi, gan vienlaikus nezaudēt pilsoņu atbalstu. Uz šā fona apgalvojumi, ka ES neieklausās savos iedzīvotājos, ir parādījuši nepieciešamību pastiprināt dialogu un piešķirt Eiropas pilsoniskajai sabiedrībai plašāku publisko telpu, kurā izteikties.

Mūsu iestādes loma vēl nekad nav bijusi tik izšķiroša: mēs visi zinām, ka uzklaut pilsonisko sabiedrību ir svarīgs faktors, lai pārvarētu grūto laiku, ko Eiropa šobrīd piedzīvo. Tāpēc konference par Eiropas nākotni ir nozīmīga iespēja pilsoniskajai sabiedrībai mobilizēties un, palielinot līdzdalību, nodrošināt, ka tās viedoklis tiek sadzirdēts. Un runa ir tieši par to: par līdzdalības demokrātiju. Abi jēdzieni ir nesaraujami saistīti: nav demokrātijas bez līdzdalības, un nav līdzdalības bez aktīvām pilsoniskās sabiedrības organizācijām.

Komiteja ir atbildīga un pilda nozīmīgu lomu, lai sagatavotu un barotu augsni demokrātijai: pilsonisku dialogu, kam jābūt tik plašam un līdzdalīgam, cik vien iespējams. Pateicoties Komitejas struktūrai, tās locekļu pieredzei un zināšanām un tās funkcijai kalpot par tiltu starp ES iestādēm, no vienas puses, un vietējo līmeni, no otras puses, esam gatavi sniegt vispiemērotākās atbildes uz mūsdienu izaicinājumiem, ar kuriem saskaras sabiedrība.

Šobrīd vairāk nekā jebkad agrāk pilsoniskās sabiedrības organizācijas Eiropā pilda būtisku lomu – no iesaistīšanās atveseļošanā līdz vitāli svarīgajam darbam ikdienas problēmu risināšanā.

Šobrīd vairāk nekā jebkad agrāk EESK var mainīt situāciju.

Cillian Lohan

EESK priekšsēdētājas vietnieks komunikācijas jautājumos

TURPMĒKIE NOTIKUMI

2021. gada 3. un 4. jūnijā, Briselē

EPI dienas

2020. gada 10. jūnijā, Briselē

Ievadpasākums saistībā ar konferenci par Eiropas nākotni

2021. gada 7.-8. jūlijā, Briselē

EESK plenārsesija

2021. gada 13. jūlijā, Briselē

Industriālā stratēģija - kritiski svarīgo izejvielu nozīme spēcīgas rūpnieciskās bāzes veidošanā

VIENS JAUTĀJUMS...

Sadaļā **“Viens jautājums...”** lūdzam EESK locekļus atbildēt uz aktuālu jautājumu, kas mums šķiet īpaši nozīmīgs.

Maija/jūnija izdevumā mēs aicinājām Nodarbinātības, sociālo lietu un pilsoniskuma specializētās nodaļas priekšsēdētāju **Laurențiu Plosceanu** komentēt Portu sociālajā samītā **apsprieštos sociālos jautājumus**, jo īpaši saistībā ar **EESK darbu turpmākajos gados**.

“Bez stabila ekonomiskā pamata nav sociālās dimensijas.”

EESK info jautājums: *Valstu vai to valdību vadītāji un sociālie partneri 7. un 8. maijā apmeklēja sociālo samitu Portu, kas bija potenciāli vēsturisks brīdis Eiropas saistībām sociālo tiesību jomā. Tā mērķis bija sniegt spēcīgu politisku impulsu Eiropas sociālo tiesību pilāram un tā rīcības plāna īstenošanai, nolūkā veicināt nodarbinātību un nodrošināt vienlīdzīgas iespējas un sociālo aizsardzību visiem. Ņemot vērā minētā samita rezultātus un tajā apsprieštos sociālos jautājumus, kādi uzdevumi, jūsuprāt, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai ir vissvarīgākie turpmākajos gados?*

LAURENȚIU PLOSCEANU: “BEZ STABILA EKONOMISKĀ PAMATA NAV SOCIĀLĀS DIMENSIJAS”

Zināmā mērā mēs visi šajos “polipandēmijas” laikos esam kļuvuši par ieslodzītajiem - savā trauslumā, savās bailēs, savās cerībās...

Galu galā koronavīruss ir izraisījis vairākas pandēmijas, kas ne tikai notiek vienlaicīgi, bet arī savstarpēji pastiprina to kaitīgo ietekmi.

Šajā sakarā 2021. gada maija Portu sociālais samits ir drosmīgs solis uz priekšu no Eiropas iestāžu un Eiropas sociālo partneru

pusēs.

Tagad mums ir spēcīgs ceļvedis, kam būtu ātri jāvirza dalībvalstis un ES uz nozīmīgām strukturālām reformām, produktīviem ieguldījumiem, izaugsmi, konkurētspēju, nodarbinātību un lielāku labklājību ES iedzīvotājiem.

Bez stabila ekonomiskā pamata nav sociālās dimensijas. Konkurētspēja un augstāka produktivitāte, kā arī veselība un drošība, kuras pamatā ir prasmes un zināšanas, ir priekšnoteikums Eiropas sabiedrības labklājības saglabāšanai. Ekonomikas izaugsme un labi funkcionējošs iekšējais tirgus ir priekšnoteikumi ES sociālās dimensijas stiprināšanai. Tagad ir pienācis laiks stiprināt Eiropas sociālās tirgus ekonomikas sistēmas priekšrocības, vienlaikus novēršot tās trūkumus.

Mūsu Eiropa ir un vienmēr ir bijusi sociāla. Mūsu sociālā tirgus ekonomika ir globāla bākuguns, ko daudzi apbrīno un daži apskauž. Pastāv plašs sociālā acquis satvars, kas vienlaikus nosaka pamatprincipus, vadlīnijas, papildina un saskaņo dalībvalstu tiesību aktus un politiku sociālajā jomā.

Saistībā ar Eiropas sociālo tiesību pīlāra (ESTP) īstenošanu Komisijas iesniegtais rīcības plāns sniedz noderīgus norādījumus, tostarp nodarbinātības, prasmju, veselības un sociālās aizsardzības jomā.

Visas rīcības plānā iekļautās iniciatīvas vai pasākumi ir jāīsteno pareizajā līmenī, paturot prātā un pilnībā ievērojot dažādās kompetences, pilnvaras un skaidri definētos uzdevumus, kas paredzēti ES, dalībvalstīm un sociālajiem partneriem nodarbinātības un sociālās politikas jomā.

Tas nozīmē, ka ir stingri jāievēro subsidiaritātes un proporcionalitātes principi, atšķirīgā sociālekonomiskā vide un valstu sistēmu daudzveidība, tostarp sociālo partneru loma un autonomija.

Īpaši atzinīgi es vērtēju to, ka Portu deklarācijā un rīcības plānā galvenā uzmanība ir pievērsta nodarbinātībai un prasmēm. Kā norādīts rīcības plāna ievadā, Eiropas sociālās tirgus ekonomikas pamatā ir konkurētspējīga ilgtspēja. Spēcīga un noturīga ekonomika, kuras pamatā ir stabilas ekonomikas politikas īstenošana visā Eiropā un kvalificēta inovatīva darbaspēka produktivitātes potenciāla atraisīšana, ir vienīgais pamats patiesi iekļaujošai sociālajai dimensijai Eiropā.

Zaļajai un digitālajai pārkārtošanai būs vajadzīgi lielāki ieguldījumi izglītībā, profesionālajā apmācībā, mūžizglītībā, prasmju pilnveidē un pārkvalifikācijā, proti, uzlabota un pragmatiska pieeja izglītībai un prasmju pilnveidei.

No SOC specializētās nodaļas viedokļa politiskās prioritātes un rīcības plāns šim gadam atbilst Portu samita secinājumiem. Mēs esam apņēmušies turpināt aktīvi strādāt un sniegt vajadzīgos atzinumus sociālo partneru un pilsoniskās sabiedrības organizāciju vārdā. EESK ir jāpastiprina sava proaktīvā loma, lai aizsargātu un saglabātu ES vērtības.

Ja jānosauc vēl kāds iemesls, kāpēc ES dalībvalstīm būtu ilglaicīgāk un padziļināti ES līmenī jākoordinē pasākumi krīžu pārvarēšanai, padomājiet kaut vai par to, kādas sekas būtu izolētiem pasākumiem "polipandēmijas" kontekstā. Ja ne Eiropas integrācijas vārdā, vajadzētu būt vismaz apziņai par to, ka valstis vienas pašas nespēs labāk pārvarēt šo krīzi.

Zināmā mērā mēs visi šajos "polipandēmijas" laikos esam kļuvuši par ieslodzītajiem – savā trauslumā, savās bailēs, savās cerībās...

Mums no tā tagad ir jāatbrīvojas, aiz cieņas pret mūsu priekšgājēju atstāto mantojumu un nākamās paaudzes labā.

Laurențiu Plosceanu

SOC specializētās nodaļas priekšsēdētājs

NEW PUBLICATIONS

Pārsteiguma viesis

Katru mēnesi mēs iepazīstinām ar pārsteiguma viesi - labi pazīstamu personu, kas mums sniedz savu viedokli par aktuāliem notikumiem, stāsta par jaunām vēsmām, paplašina mūsu redzesloku, iedvesmo un informē par mūsdienīgu pasauli.

Maija izdevuma viesis ir atzīts vēsturnieks, profesors Norman Davies, kurš laipni piekrita intervijai ar EESK Info. Profesors ir liels Eiropas, it īpaši Lielbritānijas, Polijas, Centrāleiropas un Austrumeiropas, vēstures speciālists un vairāku bestselleru, piemēram, *“Europe: A History”*, *“God's Playground”*, *“Rising 44”*, *“Europe at war 1939-45”* un *“Microcosm: Portrait of a Central European City”*, autors. Profesors N. Davies ir arī viesprofesors Eiropas Koledžā.

Norman Davies dzimis 1939. gadā Boltonā (Lankašīra), izglītību ieguvis Boltonas skolā, Magdalēnas koledžā Oksfordā, Saseksas Universitātē un vairākās kontinenta universitātēs, tostarp Grenoblē, Perudžā un Krakovā. Studiju gadi viņam pavēra Eiropas perspektīvu mūža garumā. Daudzus gadus N. Davies bijis Londonas Universitātes Slāvu un Austrumeiropas studiju skolas vēstures profesors un pasniedzis arī Kolumbijas, Makgila, Hokaido, Stenfordas, Hārvardas, Adelaides universitātē un Austrālijas Nacionālajā universitātē Kanberā.

Profesors ir sarakstījis grāmatas *“White Eagle, Red Star: the Polish-Soviet War, 1919-20”* (1972), *“God's Playground: A History of Poland”* (1981), bestselleru *“Europe: A History”* (1996), *“The Isles: A History”* (1998), *“Microcosm: Portrait of a Central European City”* (kopā ar Roger Moorhouse, 2002), *“Rising '44, the Battle for Warsaw”* (2003), *“Europe at War, 1939-45”* (2006) un *“Vanished Kingdoms”* (2011). Viņa grāmatas ir tulkotas vairāk nekā divdesmit valodās, un viņš regulāri uzstājas radio un TV.

No 1997. līdz 2006. gadam Norman Davies bija Oksfordas Volfsona koledžas zinātniskais līdzstrādnieks (Supernumerary Fellow) un šobrīd ir goda biedrs (Honorary Fellow) Oksfordas Svētā Antonija koledžā un UNESCO profesors Jageloņu universitātē Krakovā. Kopš 1997. gada viņš ir Britu akadēmijas loceklis un kopš 2011. gada - Velsas Zinātniskās apvienības (Learned Society of Wales) loceklis. Profesors N. Davies ir apbalvots ar Polijas Baltā ērgļa ordeni un Lielbritānijas Sv. Miķeļa un Sv. Jura ordeni par veikumu vēstures jomā. Viņš ieguvis goda doktora grādu vairākās Lielbritānijas un Polijas universitātēs, saņēmis piecu pilsētu goda pilsonību un ir Kembridžas Universitātes Klēras nama (Clare Hall) un Pīterhausas (Peterhouse) mūža biedrs.

Profesors Davies un viņa sieva Maria dzīvo pārmaiņus Oksfordā un Krakovā, un viņiem ir divi pieauguši dēli Daniel un Christian. (ehp)

Lietas, kas turas kop?, neizjuks

“Visu mūžu mani ir interesējusi plaisa starp šķietamību un realitāti. Lietas nekad nav tādas, kādas tās šķiet,” saka Norman Davies.

EESK info: Eiropa atrodas pagrieziena punktā, gatavojoties konferencei par Eiropas nākotni. Līdztekus pandēmijas krīzei notikušo pārmaiņu gaitā ir atklājušies daži centrālās spēki, jo īpaši Centrāleiropā un Austrumeiropā, kas var apdraudēt Eiropas integrāciju. Kā jūs to komentētu?

N.D.: Man kā vēsturniekam būtu jāsāk ar to, ka mēs vienmēr atrodamies pagrieziena punktā. Vienmēr kaut kas mainās, attīstoties atšķirīgos virzienos nekā varētu domāt. Starp pārmaiņām, kas Rietumeiropā

notikušas pēdējos piecos gados, vislielākā ir Apvienotās Karalistes izstāšanās no Eiropas Savienības. Un, manuprāt, Apvienotā Karaliste sairst. Es domāju, ka Apvienotās Karalistes drīz vairs nebūs. Tās vietā būs kaut kas cits. Runājot par Centrāleiropu, mums nebija ne jausmas, ka ievērojama iedzīvotāju daļa bija neapmierināta ar pārmaiņām pēc 1989. gada, un, protams, mums nebija apzīmējuma šādi neapmierinātībai. Tolaik mēs vēl nebijām dzirdējuši par populismu. Turklāt mēs neapzinājāmies, ka tam, kas sākās Polijā, bija paralēles arī citās valstīs. Tolaik nebija prezidenta Trampa, un nebija Brexit riska. Tagad mēs zinām, ka esam kļūdījušies. Šīm populistiskajām tendencēm ir paralēles daudzās valstīs. Šobrīd ļoti aktuāls ir jautājums par pašu Eiropas Savienību un starptautisko stabilitāti kopumā.

Attiecībā uz centrālās spēkiem Eiropas Savienībā es teiktu, ka šie spēki, kas neapšaubāmi pastāv, neaprobežojas ar Ungāriju un Poliju; tie ir sastopami arī eurozonas centrā, atstumjot bagātākās Ziemeļeiropas valstis no trauslākajām Dienvideiropas valstu ekonomikām.

EESK info: Mūsu sarunas temats ir konference par Eiropas nākotni. Kādam, jūsuprāt, vajadzētu būt vissvarīgākajam elementam ES darbā?

N.D.: Vissvarīgākais elements ir sadarbības kultūra, kas ir pretstatā senākai idejai, ka atsevišķām valstīm ir ļauts sekot t.s. “égoisme sacré”, kā to savulaik apzīmēja franči, proti, atsevišķu valstu svētajam savtīgumam, kas kādreiz bija norma. Otrais pasaules karš parādīja, ka tiesības rīkoties savtīgi un akcentēt savas “nacionālās intereses” ir (un joprojām ir) destruktīvas visiem; sadarbības kultūra pretstatā nacionālajam egoismam ir Eiropas kopienas visvērtīgākais sasniegums. Ir pilnīgi skaidrs, ka dažas valdības un grupas vēlas atkal akcentēt savas nacionālās intereses. Taču esmu dziļi pārliecināts, ka viņi kļūdās. Lietojot senu angļu izteicienu, varētu teikt, ka “ja mēs neturēsimies kopā, mēs karāsimies katrs atsevišķi”. Un šī ir atslēga ES kustības izdzīvošanai un ilgstošajam mieram, ko esam baudījuši.

EESK info: Prezidents Fransuā Miterāns (François Mitterrand) un kanclers Helmūts Kols (Helmut Kohl) ir pazīstami kā divi no galvenajām vēsturiskajām figūrām. Vai, jūsuprāt, ir dažas līdzīgas valstis, kas varētu uzņemties vadošo lomu cīņā pret nacionālo egoismu? Kurš var būt līderis Eiropas Savienībā?

N.D.: Nē, domāju, ka ES vadošā loma ir bijusi vāja, un mēs esam pieredzējuši, ka pandēmija Eiropā nav labi pārvaldīta. Francijas un Vācijas vadība, iespējams, bija būtiska Eiropas kustības sākumā pirms 50 gadiem. Sešdesmitajos gados Eiropā lielākās dalībvalstis bija Francija un Vācija, ja tas nav pārāk smagi Itālijai, un bija

dabiski, ka Francijai un Vācijai, kas vadīja pēckara izlīguma procesu, bija jābūt projekta sākotnējam virzītājspēkam. Taču tā vairs nav. Tagad ir 27 dalībvalstis, un ir vajadzīga lielāka kohēzija. Cerams, ka vadība veidosies no dažādiem avotiem, nevis tikai no Francijas un Vācijas. Tam ir pamatoti iemesli.

Francija ir viena no valstīm, ko visvairāk apdraud populisms. Marine Le Pen ietekme palielinās, un prezidents Makrons nav politiski ļoti spēcīgs. Ir maz ticams, ka Francija spēs uzņemties vadību. Arī Vācija piedzīvo ievērojamus satricinājumus līdz ar Angelas Merkeles aiziešanu. Eiropai ļoti drīz būs jāatrod efektīva vadība citur. Pretējā gadījumā nākotne būs aina no sarunu šova, nevis rīcības programma.

EESK info: *Kāds ir jūsu viedoklis par pilsoniskās sabiedrības lomu debatēs par Eiropas nākotni? Eiropas Komisija un Eiropas Parlaments 2021. gada 19. aprīlī izveidoja platformu iedzīvotājiem, aicinot viņus uzdot jautājumus par Eiropas nākotnes perspektīvām. Kāda, jūsuprāt, var būt iedzīvotāju loma šajās debatēs?*

N.D.: Protams, sabiedrībai ir sava loma, taču sabiedrībā veidojas tūkstošiem dažādu viedokļu, un pati par sevi tā nespēj radīt efektīvu rīcību. Sabiedrība jāvada politiskajiem līderiem, kuri izprot cilvēku bažas un vēlmes, taču bez šīs vadības sabiedrība pati kļūst par upuri šarlatāniem un ekstrēmistiem. Protams, ir lietderīgi izziņāt iedzīvotāju viedokļus, bet politiskā spēle prasa vairāk. Dinamiskiem līderiem, partijām, kustībām un, protams, labām idejām ir jāiedvesmo un jāmobilizē sabiedrība.

EESK info: *Kāds ir jūsu viedoklis par konferences par Eiropas nākotni iespējamajiem rezultātiem? Kādas ir izredzes panākt progresu Francijas prezidentūras laikā? Vai atceraties, kas notika pēc 2002.-2003. gada Eiropas Konventa, kuru vadīja prezidents Žiskārs d'Estēns (Giscard d'Estaing) un kurš izstrādāja Eiropas Konstitūciju, lai 2005. gadā uzzinātu Francijas un Nīderlandes balsojumu "nē"?*

N.D.: Esmu vēsturnieks, nevis astrologs. Nevaru pateikt, kas notiks nākotnē, bet kopumā konferences nav lēmumu pieņemšanas struktūras, ja vien tās nav tādas izpildkonferences kā Jaltā vai Potsdamā, kurās pieņēma svarīgus starptautiskus lēmumus. Vairums konferenču var ietekmēt noskaņojumu, veidot politisko klimatu, atmosfēru, rosināt vai atturēt dalībniekus. Cerams, ka laba konference uzlabos noskaņojumu un mudinās līderus iesaistīties rīcībā. Bet paši par sevi viņi to dara reti.

Jā, es labi atceros Žiskāru d'Estēnu. (Viņš bija no Overņas ciemata, kur man bija daži labi draugi.) Bet vai ES Konstitūcijas neveiksmē var vainot Konventu? Tur bija kaut kas vairāk. Kāds neizdarīja mājasdarbu.

EESC info: *1. maijā bija ES paplašināšanās 17. gadadiena, kad Eiropas Savienībai pievienojās 10 jaunas dalībvalstis, kurām vēlāk sekoja vēl trīs. Kāds ir jūsu viedoklis par šo attīstību septiņpadsmit gadus pēc pievienošanās?*

N.D.: Lielā paplašināšanās deva lielas cerības, proti, ka to, ka miers un labklājība, ko Rietumeiropa bija baudījusi iepriekšējos 30-40 gadus, izplatīsies līdz kontinenta otrai malai, un daudzējādā ziņā tā arī notika. Un ir ļoti grūti noticēt, ka dažām valstīm, kuras nobalsoja par paplašināšanos, pievienojoties ES ar iedzīvotāju masveida atbalstu, šodien ir valdības ar pilnīgi pretēju pārliecību. Jau iepriekš es runāju par sadarbības kultūru pretstatā nacionālajam egoismam, taču šo mācību neviens nav apguvis.

EESK info: *Kā Lielbritānijas pilsonis jūs tagad dzīvojat trešā valstī, un kādu pieredzi Eiropa var gūt no Brexit?*

N.D.: Es pats to vēlētos zināt. Manuprāt, Brexit bija drausmīga kļūda un, iespējams, iznīcinās valsti, kurā esmu dzimis. Starp citu, esmu arī Polijas pilsonis, un mana sieva ir poliete. Mēs esam iesakņojušies abās nometnēs. Kā es vienmēr stāstu saviem poļu draugiem, situācija Polijā varētu būt slikta, bet tā nav tik draudīga kā Lielbritānijā. Polija tuvākajā laikā nesabruks, bet ar Apvienoto Karalisti tas, iespējams, notiks.

Pirms pāris dienām es nolasīju tiešsaistes lekciju auditorijai Ārmā pilsētā Ziemeļīrijā; un trajektorija ir diezgan skaidra: tendence Ziemeļīrijā ir virzība uz pievienošanos Republikai. Brexit sagrāva savienību ar ES, bet tas sagrauj arī Anglijas savienību ar Ziemeļīriju un Skotiju, kā arī laika gaitā ar Velsu. Brexit jau no paša sākuma virzīja egoistisks angļu nacionālisms, un rezultātā Anglija kļuvis nabadzīgāka un vājāka, zaudējot mūsu salās dzīvojošo citu nāciju atbalstu. Lietas, kas turas kopā, neizjuks. Manuprāt, visas šīs populistiskās kustības “zāgē zaru, uz kura pašas sēž”, sagatavojot sev katastrofu. Pagaidām es neredzu, kāda ir lietu virzība Eiropas Savienībā, izņemot to, ka tai ir daudz problēmu. Pirms Brexit bija sacensība starp Apvienoto Karalisti un ES par to, “kura sabruks pirmā”. Pēc Brexit es zinu, ka šajās nožēlojamajās sacensībās uzvar Apvienotā Karaliste: ir maz ticams, ka ES sabruks pirms Apvienotās Karalistes. Atrodoties uz šīs salas, es jūtu skaudību, ka Eiropas problēmas nav tik smagas kā mūsējās.

EESK info: *Vai mēs varam sekot tam, kā prezidents Džo Baidens risina straujās pārmaiņas un reformas Amerikas Savienotajās Valstīs? Vai, jūsuprāt, tas varētu ietekmēt ES?*

N.D.: Jā. Donalds Trampa sakāve bija lielākais trieciens, ko populisms ir piedzīvojis pēdējo desmit gadu laikā. Donalds Tramps bija pasaules populistu līderis; daži režīmi Eiropā viņu apbrīvoja par to, kā viņš izaicināja un noķengāja esošo kārtību; un viņš zaudēja. Baidens ir atnācis, un viņam veicas pārsteidzoši labi. Laiks ir īss, un ir grūti pateikt, vai viņam izdosies gūt būtiskus panākumus. Es viņam novēlu “labu ceļavēju”. Kā jūs zināt, Rietumu pasaulē Eiropa kopā ar Ziemeļameriku veido vienotu politisko un civilizācijas bloku, un ASV ir lielākā un spēcīgākā valsts šajā blokā. Tas, kas notiek Amerikā, ietekmē mūs visus.

EESK info: *Pēdējais jautājums: ko jūs gatavojat tagad? Varbūt jaunu grāmatu?*

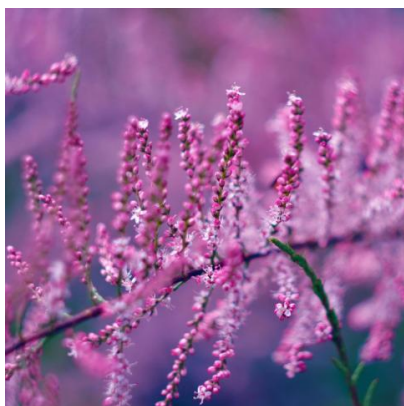
N.D.: Es vienmēr gatavoju jaunu grāmatu. Varu minēt divas. Vienu no tām pēc dažām dienām Londonā publicēs izdevniecība “Penguin Books”; tā ir karaļa Džordža II biogrāfija – Lielbritānijas monarha “kontinentālā vēsture”, kurš valdīja no 1727. līdz 1760. gadam un kuru es nosaucu “George Augustus”. Viņš bija suverēns valdnieks valstij, kas sastāvēja no trim daļām – Lielbritānijas Karalistes, Īrijas Karalistes un Braunšveigas-Līneburgas, kas pazīstama kā Hannovere, Vācijā. Viņš bija nozīmīgs Svētās Romas impērijas princis-elektors, kā arī Lielbritānijas karalis, un viņš valdīja daudzus gadus laikposmā, kad Lielbritānija kļuva gan par pasaules lielāko jūras lielvaru, gan par vergu tirdzniecības galveno veicinātāju. Lielākā daļa Lielbritānijas iedzīvotāju nevar iedomāties, ka britu monarhs vienlaikus varētu būt arī kontinentālās valsts līderis. Tāpēc esmu uzrakstījis īsu grāmatu, par kuru vajadzētu būt ļoti lielai interesei.

Tagad, kad vairs neesmu aizņemts ar grāmatu par Džordžu Augustu, es turpinu pabeigt grāmatu par Austroungārijas Galisijas, kas ir viena no “zudušajām karalistēm” un vairs nepastāv, vēsturi. Galisiju, kuras teritorija mūsdienās daļēji atrodas Polijā un daļēji Ukrainā, līdz 1918. gadam apdzīvoja trīs lielas poļu, ukraiņu un ebreju kopienas. Taču kopš tās sabrukuma tās vēsture ir sagrozīta dažādu nacionālu aizspriedumu rezultātā. Poļi to apraksta kā poļu valsti, ukraiņi – kā galvenokārt ukraiņiem piederīgu; ebreju vēsturnieki dažkārt iztēlo Galisiju kā atsevišķu ebreju “planētu”. Manuprāt, vēsturisko Galisiju var precīzi iztēloties un rekonstruēt, tikai apvienojot visus trīs elementus Austrijas kontekstā, un es cenšos panākt vēlamo rezultātu, bagātīgi izmantojot tālaika pierakstus un atmiņas.

EESK info: *Liels paldies par interviju!*

N.D.: Arī jums liels paldies! Bija ļoti patīkami!

Herman van Rompuy: The old poet speaks gently

We are pleased to continue the publication of the series of haikus, under the common title "The old poet speaks softly", offered to us by their author, Herman van Rompuy, former President of the European Council.

Original version of haiku is in French

Herman van Rompuy: The old poet speaks gently

A son of the sun

The cold of May does not get used to

The heat is already beckoning

xxx

Trees in bloom

Landmarks in the fog

Greyish-white mystery

xxx

Every country is different

But the sky and the clouds

Cover everything

EESK JAUNUMI

EESK izsludina 2021. gada balvu pilsoniskajai sabiedrībai par klimata veiktajiem pasākumiem

EESK apbalvos piecus klimata projektus, kas apliecinās nenovērtējamo pilsoniskās sabiedrības ieguldījumu

klimatneitralitātē

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja (EESK) ir sākusi pieņemt pieteikumus uz 2021. gada balvu pilsoniskajai sabiedrībai. Šā gada temats ir klimata politika, un EESK izraudzīsies uzvarētājus starp radošām un novatoriskām iniciatīvām, kuru mērķis būs veicināt taisnīgu pāreju uz mazoglekļa ekonomiku, kas noturīga pret klimata pārmaiņām.

Pieteikumu var iesniegt ikviena pilsoniskās sabiedrības organizācija, kas oficiāli reģistrēta Eiropas Savienībā un darbojas vietējā, reģionālā, valsts vai Eiropas līmenī. Uz balvu var pieteikties arī ES iedzīvotāji kā privātpersonas. Lai kvalificētos balvai, iniciatīvām un projektiem jātiek īstenotiem Eiropas Savienībā.

Projektu īstenošanai jābūt vai nu pabeigtai, vai arī vēl jāturpinās.

Pieteikšanās - līdz 2021. gada 30. jūnija plkst. 10.00 (pēc Briseles laika).

Tiks izraudzīti ne vairāk kā pieci uzvarētāji, kuriem kopumā piešķirs **50 000 EUR**. Atkarībā no situācijas veselības jomā apbalvošanas ceremonija, domājams, notiks Briselē, EESK plenārsesijas laikā 2021. gada 8.-9. decembrī.

Būdamā pirmā ES iestāde, kas, aizsākoties globālajai klimata streiku kustībai "Piekdienas — nākotnei", deva vārdu Grētai Tūnbergai, klimata jomā EESK vienmēr ir aktīvi atbalstījusi augšupēju rīcību klimata jomā un vienmēr uzsvērusi, cik svarīgas ir vietējās organizācijas un indivīdi, lai pāreja uz klimatneitralitāti kļūtu par realitāti. Viņi pilda izšķirošu lomu, palīdzot mainīt normas un rīcību, padarot vietējo ekonomiku zaļāku un vietējā vai reģionālā līmenī virzot pāreju uz nulles emisiju sabiedrību.

Savā darbā EESK ir atkārtoti uzsvērusi, ka tikai no visu dalībnieku rīcības un apņēmības ir atkarīgs, vai panākumus gūs Eiropas zaļais kurss, saskaņā ar kuru ES ir apņēmusies līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti. Viena no galvenajām zaļā kursa iniciatīvām – Eiropas Klimata pakts – jāorientē uz to, lai mudinātu cilvēkus palīdzēt problēmu risināt, nevis to radīt, un tālab jādod viņiem iespēja mainīt sistēmas, kas mūs ir novedušas pie klimata krīzes sliekšņa.

Piešķirot savu pazīstamo balvu šim svarīgajam tematam, EESK vēlas godināt un celt gaismā nevalstiskos centienus, kas līdz šim īstenoti klimata jomā. Balvas mērķis ir arī sagādāt papildu stimulu pašreizējiem projektiem un iedvesmot jaunus, tādējādi uzsverot ieguldījumu, ko Eiropas zaļajam kursam var dot gan pilsoniskās sabiedrības organizācijas, gan privātpersonas.

Lai varētu pretendēt uz balvu, projektiem jāaptver vismaz viens no jautājumiem, kas minēti [šeit](#) pieejamajā paziņojumā presei.

Pilns nosacījumu saraksts un tiešsaistes pieteikuma veidlapa ir pieejami mūsu tīmekļa vietnē <http://www.eesc.europa.eu/civilsocietyprize/>. (II)

EESK Portu sociālo lietu samitā: cilvēkiem jābūt visu darbību centrā.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja (EESK) plāno aktīvi iesaistīties kopīgajos Eiropas centienos īstenot praksē Eiropas sociālo tiesību pīlāra (ESTP) principus un veidot taisnīgāku un pārtikušāku Eiropu

visiem.

Piedaloties Portu sociālo lietu samita augsta līmeņa konferencē, ko 7. maijā rīkoja ES prezidentvalsts Portugāle, EESK pārstāvji pauda Komitejas apņemšanos veicināt tādu ekonomikas un sociālo atveseļošanu, kur politikas centrā ir iedzīvotāji.

EESK strādās kopā ar citām ES iestādēm, dalībvalstīm un iedzīvotājiem, lai sasniegtu ESTP rīcības plānā izvirzītos mērķus. Tie ietver nodarbinātības veicināšanu, izglītības stiprināšanu un nabadzības un sociālās atstumtības mazināšanu.

"Ar savām darbībām mēs vai nu varam panākt, lai Eiropa atveseļojas, vai arī varam būt vēl vērienīgāki un veicināt tās uzplaukumu! Lai tas notiktu, mums būtu jārada apstākļi tādai Eiropas Savienībai, kurā ir daudz darbvieta un valda labklājība," sacīja **EESK priekšsēdētāja Christa Schweng**. "Mums būtu arī jānodrošina, ka visi iedzīvotāji saņem atbalstu un iespējas apgūt darbu un dzīvei vajadzīgās prasmes, lai viņi ar pārliecību varētu raudzīties uz nākotni. Tā ir iespēja parādīt, ka ES un dalībvalstis var rīkoties kopā ar saviem iedzīvotājiem un uzlabot viņu dzīvi, nevienu neatstājot novārtā."

EESK delegācijas, kas piedalījās samitā, sastāvā bija arī visu trīs EESK grupu priekšsēdētāji: **Stefano Mallia (Darba devēju grupa), Oliver Ropke (Darba ņēmēju grupa) un Seamus Bolland (Daudzveidība Eiropā)**.

EESK delegācija piedalījās samita darba sesijās, kas bija sagrupētas pa tematiem, kuri ir saistīti ar rīcības plānā ierosinātajiem mērķiem: 1) darbs un nodarbinātība, 2) prasmes un inovācija un 3) labklājības valsts un sociālā aizsardzība.

Portu sociālo lietu samits bija viens no nozīmīgākajiem ES prezidentvalsts Portugāles rīkotajiem pasākumiem, un pirmo reizi tas līdztekus Eiropas iestādēm pulcēja sociālos partnerus, lai vienotos par to, kādai vajadzētu būt sociālas Eiropas nākotnei.

Augsta līmeņa konferencē galvenokārt tika apspriests, kā vislabāk īstenot sociālo tiesību pīlāru, ko ES pasludināja agrāk 2017. gadā Gēteborgas samitā. Eiropas sociālo tiesību pīlārā ir ietverti 20 principi, kam būtu jāpalīdz veidot spēcīgāku, taisnīgāku un iekļaujošāku Eiropu, kura piedāvā vienlīdzīgas iespējas visiem tās iedzīvotājiem. (II)

Kā izmantot ilgi gaidīto iespēju

EESK priekšsēdētājas Christa Schweng paziņojums saistībā ar konferences par Eiropas nākotni uzsākšanu

Konferences par Eiropas nākotni uzsākšanas dienā aicinu iedzīvotājus iesaistīties šajā vēsturiskajā iniciatīvā. Vēlos arī aicināt politikas veidotājus nodrošināt, lai mēs pēc iespējas labāk

izmantojam to, kas cilvēkiem ir sakāms.

Konference ir unikāla līdzdalības demokrātijas iniciatīva. Lai gūtu panākumus, galvenā uzmanība jāpievērš augšupējai iesaistei. Mums ir jāuzrunā cilvēki uz ielas katrā ES nostūrī un jāuzklausa tas, ko viņi vēlas teikt. Mums ir vienlīdzīgi jāsadarbjas ar tiem, kas jau ir pārliecināti, un tiem, kas vilcinās par Eiropas Savienību.

Tomēr cilvēku uzklauššana ir tikai pirmais solis. Konferences norisēs paustās idejas būtu jārealizē praksē kā konkrēti ieteikumi ES rīcībai. Attiecībā uz diskusijas tvērumu es izvēlētos arī leņķu pieeju. Labāk ir izdarīt mazāk vērienīgus secinājumus, kas pieņemami visiem, nekā iesaistīties augsta līmeņa filozofiskos strīdos bez iespējas panākt vienošanos.

Turklāt progresam jābūt izmērāmam. Atbalstu centienus izveidot "informācijas paneli", kurā iedzīvotāji varētu sekot līdzi pasākumiem, kas izriet no konferences. Cilvēkiem ir jābūt iespējai gūt skaidru priekšstatu par pašreizējo stāvokli un iegūt informāciju par to, kad paredzēts izskatīt jautājumus, uz kuriem viņi vērsuši uzmanību. Iestādēm jāpaskaidro, kāpēc tās veic vai neveic turpmākus pasākumus saistībā ar konkrētiem priekšlikumiem.

Eiropas nākotnei ir vajadzīgs jauns, pozitīvs vēstījums. Mums ir jāpierāda, ka Eiropa ir lieliska vieta, kur dzīvot labklājībā un kas ikvienam rada iespējas dzīvot sev vēlamā dzīvi, pamatojoties uz kopīgām vērtībām. ASV iedzīvotāji lepojas ar savu amerikāņu sapni; domāju, ka eiropiešiem ir pienācis laiks beidzot baudīt un novērtēt pašiem savu dzīvesveidu un tā sniegtās priekšrocības.

EESK turpinās aktīvi piedalīties konferencē, izmantojot savus pasākumus un iesaistot pilsoniskās sabiedrības organizācijas visā Eiropā. Ceram, ka mūsu viedoklis tiks uzklauts pārliecinoši un skaidri. Ja patiešām vēlamies Eiropas projektu atgriezt iedzīvotājiem, pilsoniskajai sabiedrībai vajadzētu būt virzītājspēkam.

Portu sociālais samits iezīmē pagrieziena punktu Eiropā

28. aprīlī **Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja (EESK)** rīkoja viedokļu apmaiņu ar **darba un sociālo tiesību komisāru Nicolas Schmit** par Eiropas sociālo tiesību pīlāra rīcības plānu un Eiropas sociālo samitu, kurā šis plāns tika apspriests visaugstākajā līmenī.

Bez tam šajās debatēs, kuras norisinājās EESK virtuālajā plenārsesijā, EESK prezentēja un pieņēma rezolūciju par savu ieguldījumu Portu samitam “*Eiropas pilsoniskās sabiedrības darbs partnerībā — mūsu ilgtspējīgai nākotnei*”.

Šajā rezolūcijā EESK norādīja, ka Portu samits iezīmē pagrieziena punktu un dod iespēju “parādīt, ka ES un dalībvalstis rīkojas kopā ar saviem iedzīvotājiem un viņu labklājības labā, nevienu neatstājot novārtā”.

EESK skatījumā Eiropas sociālo tiesību pilāra rīcības plāns pēc pandēmijas atveseļošanas kontekstā ir sagatavots vispiemērotākajā laikā. Visiem cilvēkiem, tostarp visneaizsargātākajiem sabiedrības locekļiem, ir jābūt iespējai pilsoniskās sabiedrības iesaistes ceļā piedalīties Eiropas sociālo tiesību pilāra īstenošanā, to pieņemot kā savējo un rast tajā nākotnes cerību.

EESK mudina dalībvalstis un Eiropas iestādes strādāt tādās jomās kā Eiropas ekonomikas sociālās noturības palielināšana, ekonomiskās izaugsmes veicināšana un darbvietu veidošana.

EESK priekšsēdētāja **Christa Schweng** ir norādījusi: “Šis samits palīdzēs cilvēkiem nonākt ES politikas uzmanības centrā. Ar savu darbu EESK vēlas dot ieguldījumu atveseļošanas procesā un pēc iespējas veiksmīgāk gatavot zaļāku un digitālāku sabiedrību un ekonomiku, šajā nolūkā izmantojot organizētās pilsoniskās sabiedrības idejas un ieteikumus.”

N. Schmit šo rīcības plānu raksturo kā vērstu uz cilvēkiem un piebilst, ka tā pamats ir iecere uzlabot dzīves un darba apstākļus visnelabvēlīgākajā situācijā esošajām un neaizsargātākajām sabiedrības grupām – sievietēm, bērniem, jauniešiem un cilvēkiem ar invaliditāti. Uzsvars ir likts uz vides sociālo aspektu uzlabošanu un ieguldījumiem cilvēkos, jo tas ir priekšnoteikums konkurētspējai un inovācijai.

“Ekonomika plauks un digitālā un zaļā pārkārtošanās norisināsies veiksmīgi tikai tad, ja cilvēkiem būs pietiekami laba veselība, izglītība un sagatavotība. Mēs vēlamies uzsvērt, ka mūsu sociālais modelis nav smaga nasta – tā ir mūsu atšķirības zīme un resurss, kas mums ir palīdzējis pandēmiju pārciest labāk nekā citiem pasaules reģioniem,” papildina *N. Schmit*.

Viņš uzsver, ka Komisija ir ļoti rūpīgi ievērojusi kompetenču sadalījumu starp nacionālo un ES līmeni un neplāno pieņemt tiesību aktus jomās, kas ir ārpus tās pilnvarām. Jo īpaši tas attiecas uz to, kādā veidā paredzēts sasniegt uzstādītos mērķus, kurus ir noteikušas dalībvalstu valdības. (II)

[EESK atbalsta spēcīgu un iekļaujošu Eiropas veselības savienību](#)

Eiropas **Ekonomikas un sociālo lietu komiteja (EESK)** aktīvi aizstāv Eiropas veselības savienības veidošanu un aicina Eiropas Savienību un dalībvalstis ieklausīties Eiropas iedzīvotāju aicinājumā veselību noteikt par prioritāti

Jaunākās aptaujas liecina, ka pat 66 % Eiropas iedzīvotāju vēlas pastiprinātu Eiropas Savienības ietekmi veselības jomā un vairāk nekā 50 % atbalsta sabiedrības veselības noteikšanu par vienu no galvenajām ES izdevumu prioritātēm.

Aprīļa plenārsesijā pieņemtajā atzinumā EESK tāpēc atzinīgi novērtēja Komisijas tiesību aktu kopumu par Eiropas veselības savienību kā sākuma punktu veiksmīgai virzībai uz kvalitatīvu veselības aprūpi visiem eiropiešiem. Tādējādi kvalitatīvi veselības aprūpes pakalpojumi tiks garantēti un būs pieejami visiem ES pilsoņiem, neraugoties uz viņu sociālo un ekonomisko stāvokli, viņu valsti vai dzīvesvietu, kas pašlaik vēl nav iespējams.

Novembrī publiskotā Komisijas tiesību aktu kopuma uzmanības centrā ir preventīvo pasākumu uzlabošana, pārrobežu veselības apdraudējumu un nākotnē iespējamo pandēmiju pārvaldība. EESK skatījumā tas ir “svarīgs jauns pavērsiens”, kas varētu ievadīt sistēmiskas pārmaiņas, kuras varētu pārsniegt krīžu pārvaldības robežas.

EESK priekšsēdētājas Christa Schweng, komentārs par EESK ir sekojošs: “Šīs iniciatīvas ir pirmais solis virzienā uz īstu Eiropas veselības savienību, kas mums ir nepieciešama un kurā visas ES dalībvalstis kopīgiem spēkiem rūpēsies par prevencijas, ārstēšanas un pēcaprūpes uzlabošanu. Šāda veselības savienība nodrošinās ES valstu sagatavotību jaunām veselības krīzēm un kopīgai to pārvaldībai. Darbojoties šajā jomā, ir jāņem vērā pilsoniskās sabiedrības un to sociālo partneru viedoklis, kuriem bija spēcīga loma tiesību aizsardzībā un veicināšanā pandēmijas laikā.”

Ziņotājs **Ioannis Vardakastanis** skaidro: “Mūsu vēstījums ir vienkāršs – ES pilsoņi domā, ka sabiedrības veselībai ir jābūt pirmajā vietā gan Eiropas Savienības, gan valstu līmenī, un tāpēc mums ES loma ir jāstiprina.” Viņš arī norāda, ka pandēmija ir likusi pārskatīt to, kā mēs attiecamiem pret veselības aprūpi un piespiedusi atzīt, ka to nevar uzskatīt par precī.

Kā EESK ir norādījusi šajā atzinumā, topošās Eiropas veselības savienības panākumi ir atkarīgi no tā, vai tiks uzlaboti veselības jomā strādājošo darba apstākļi, tostarp atalgojums, vai pastāvēs stimuli, kas viņus motivēs turpināt darbu šajā nozarē un vai tiks domāts par viņu veselību un drošību.

Veselības savienības uzmanības centrā vajadzētu būt nepārnēsājām slimībām, jo pašreizējā pandēmija ir atklājusi to toksiskās attiecības ar pārnēsājāmām slimībām. Turklāt nevajadzētu arī aizmirst par garīgo veselību. (II)

[Jauns vēstījums par Eiropu - EESK rezolūcija konferencē par Eiropas nākotni](#)

EESK aprīļa plenārsesijā pieņēma rezolūciju par konferenci par Eiropas nākotni, un rezolūcijā tā aicina ierosināt jaunu “naratīvu, kas būtu balstīts ikdienas dzīves realitātē, lai varētu atjaunot saikni un sadarbību ar Eiropas iedzīvotājiem. Lai tas notiktu, ir jāiesaista organizēta pilsoniskā sabiedrība un tai jāatvēr nozīmīga loma.

Rezolūcijā [“Jauns vēstījums par Eiropu”](#) minēti vairāki ieteikumi, kā iespējami labāk izmantot konferences par Eiropas nākotni pavērtu iespēju veidot plaukstošāku, ilgtspējīgāku un vienlīdzīgāku ES nākotni. EESK

priekšsēdētāja Christa Schweng uzsvēra, cik svarīgi ir panākt reālus rezultātus: “Konferencē ir jāpanāk konkrēts un izmērāms progress, un tā nedrīkst aprobežoties ar nesaistošām debatēm; citiem vārdiem sakot, konferencē paustajām idejām ir jāpārņem konkrētos ieteikumus par to, kā Eiropas Savienībai būtu jāīsteno,” viņa sacīja.

Christa Schweng arī vēlreiz norādīja, ka ir jāatjauno iedzīvotāju ieinteresētība ES liktenī: “Eiropas nākotnei ir vajadzīgs jauns, pozitīvs naratīvs. Mums jāpierāda un visiem jāatgādina, ka Eiropa ir lieliska vieta, kur dzīvot un uzplaukt. Turklāt Eiropas pilsoniskās sabiedrības viedokli nedrīkst neuzklaustīt: ja patiešām vēlamies atgriezt Eiropas projektu iedzīvotājiem, pilsoniskajai sabiedrībai ir jāuztic vadošā loma.”

Līdztekus citiem aspektiem rezolūcijā norādīts, ka jākoncentrējas “uz taisnīgu un ilgtspējīgu atveseļošanu no Covid-19 krīzes: tas nolīdzinās ceļu uz iekļaujošāku sabiedrību un attīstīs ilgtermiņa konkurētspēju”. Rezolūcijā arī atzīta divējādās — zaļās un digitālās — pārkārtošanās ārkārtīgi lielā nozīmība un nepieciešamība izmantot konferences par Eiropas nākotni pavērtu iespēju modernizēt un pārveidot ES rūpniecības nozares un to piegādes ķēdes, lai tās saglabātu konkurētspēju pasaulē ar zemākām emisijām.

Rezumējot jānorāda, ka konferencei par Eiropas nākotni vajadzētu būt instrumentam, ar ko Eiropas Savienībā varam panākt ilglaicīgas pārmaiņas, piemēram, Eiropas publiskajā telpā vairāk un jēgpilnāk iesaistīt iedzīvotājus un organizētu pilsonisko sabiedrību. (dgf)

“Da? a no risin? juma”: EESK atbalsta ierosin? tos ES noteikumus, lai iegro?otu lielos tehnolo? iju uz ??mumus

EESK uzskata, ka Eiropas Komisijas ierosinātais Digitālo tirgu akts (DMA) un digitālo pakalpojumu tiesību akts (DSA), kuru mērķis ir ierobežot digitālo milžu arvien pieaugošo ietekmi

Eiropā, atbilst paredzētajam mērķim, ar nosacījumu, ka tie iet roku rokā ar tehnoloģiju uzņēmumiem uzliktajiem nodokļiem, labākiem darba apstākļiem platformu darbiniekiem un datu pārvaldību.

Aprīļa plenārsesijā pieņemtajā atzinumu paketē EESK atbalstīja Eiropas Komisijas ierosināto DMA un DSA, lai atdzīvinātu konkurenci internetā.

DMA ir ilgi gaidīts tiesību akts. “Vairāk nekā desmit gadus ES pārstāvji ir aicinājuši nodrošināt vienlīdzīgu konkurenci ar lielām tiešsaistes platformām,” sacīja **Emilie Prouzet**, ziņotāja EESK [atzinumam par minētajiem tiesību aktiem](#). “Līdz ar DMA Eiropas Komisija ievieš procesu, kas īpaši paredzēts šiem ļoti lielajiem dalībniekiem. Un mēs atbalstām – kā labu risinājumu Eiropai – lielāko daļu no tā, ko tā ierosina. DMA ir vērstas uz tiešsaistes vārtiņiem, un tas ir viss, ko tas dara – bet tas jau ir tik daudz!”

Pilnībā atbalstīdama DMA, EESK uzstāj, ka šī juridiskā ekosistēma ir jāpapildina ar noteikumiem, kas risina citus būtiskus jautājumus saistībā ar digitālo ekonomiku.

Komiteja aņņemas rūpīgi sekot līdzi plānotajiem tiesību aktiem, kas attiecas uz lielo tehnoloģiju uzņņemumu aplikšanu ar nodokļiem, platformu darbinieku darba apstākļiem, patērētāju aizsardzību globālajos tirgos un citiem sarežģītiem jautājumiem, kas jārisina, lai nodrošinātu, ka labumu gūst ikviens – gan patērētāji, gan darba ņēmēji, gan uzņņemumi.

EESK kopumā atbalsta arī **DSA**, kura mērķis ir regulēt pakalpojumu, kas veido un pārveido cilvēku saziņas, saskarsmes, patēriņa un uzņņemējdarbības veidus.

EESK uzskata, ka ir svarīgi atbalstīt Komisijas centienus saglabāt vienotus noteikumus visā blokā, lai tiesību akti būtu “piemēroti digitālajam laikmetam”, jo tas Eiropai nodrošinās lielāku ietekmi pasaules mērogā.

“Mums ir jānovērš iekšējā tirgus sadrumstalotība, ko rada valstu noteikumu un regulējumu izplatīšanās, kas varētu vājināt sistēmu un neļaut visiem Eiropas uzņņemumiem izmantot priekšrocības, ko sniedz spēcīgs vienotais tirgus,” saka **Gonçalo Lobo Xavier**, ziņotājs [EESK atzinumam par DSA](#).

EESK norāda, ka vienoti noteikumi ir arī iespēja Eiropai noteikt globālus standartus, kas patērētājiem nodrošina augstu drošības un aizsardzības līmeni attiecībā uz tiešsaistes precēm un saturu, kā tas ir panākts ar VDAR datu aizsardzības jomā.

Tā kā mūsdienu arvien digitalizētākajā ekonomikā dati kļūst par “jauno naftu”, Eiropas Komisija arī nāk klajā ar pasākumiem, kuru mērķis ir sekmēt drošu datu apmaiņu saskaņā ar kopīgiem noteikumiem visā Eiropā.

EESK stingri atbalsta **datu pārvaldības** regulu.

“Šis tiesību akts piedāvā ļoti interesantu iespēju veicināt Eiropas digitalizāciju, jo pašlaik ES ir vienīgā organizācija, kas nopietni un detalizēti domā par digitālo datu pārvaldību,” sacīja **Giuseppe Guerini**, ziņotājs [EESK atzinumam par datu pārvaldības priekšlikumu](#). “Mēs nevēlamies iet pa pārmērīgas liberalizācijas ceļu, un mēs vēlamies arī nodrošināt, lai dati netiktu izmantoti mērķiem, kurus neatbalsta iedzīvotāji. Mēs mudinām Eiropas Komisiju turpināt šo virzību, sniedzot nepieciešamo atbalstu šīs datu pārvaldības sistēmas īstenošanai.” (dm)

Jaun? kiberdroš?bas strat?ija ir solis uz priekšu

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja ir atzinīgi novērtējusi ierosināto ES kiberdrošības pasākumu kopumu, bet norādījusi uz Eiropas milzīgo prasmju trūkumu kiberdrošības jomā. EESK skatījumā arī kritiskajām vienībām ir vajadzīga racionalizācija, vienkāršošana un skaidrākas piemērošanas

nostādnes.

Aprīļa plenārsesijā pieņemtajā atzinumā EESK atzinīgi novērtēja Eiropas Savienības jauno kiberdrošības stratēģiju, kas palīdzēs pret kiberdraudiem aizsargāt valdības, iedzīvotājus un uzņņemumus un saglabāt ekonomikas izaugsmi. Tieši šajā jomā ES ir ļoti neaizsargāta – kibernetizācijas ietekme uz ekonomiku ES ir vislielākā — 0,84 % no ES IKP salīdzinājumā ar 0,78 % Ziemeļamerikā.

Tomēr EESK uzsver, ka Eiropā akūti trūkst kiberdrošības prasmju un ka stratēģija nepalīdzēs šo trūkumu novērst. Pieprasījums pēc kiberdrošības speciālistiem pēdējos gados ir pakāpeniski ir audzis, bet līdz ar pandēmiju tas ir krasi saasinājies.

Darbvietu piedāvājums ir lielāks nekā to speciālistu daudzums, kas varētu tās aizņemt: gaidāms, ka Eiropas Savienībā līdz 2022. gadam kiberdrošības jomā vakanču skaits sasniegs 200 000.

“Ir skaidrs, ka Eiropas Savienībā darbam kiberdrošības jomā gan privātajā, gan publiskajā sektorā steidzami ir vajadzīgi speciālisti, kas varētu strādāt gan atsevišķu personu, gan uzņēmumu un Eiropas Savienības drošības labā”, norādīja ziņotājs **Philip von Brockdorff**, kurš sagatavojis [EESK atzinumu par šo stratēģiju](#). “Tāpēc EESK iesaka izveidot saskaņotu rīku profesionālās karjeras virzībai kiberdrošības jomā, kas palīdzētu risināt augošo prasmju trūkumu Eiropas Savienībā.”

ASV ir izveidots [rīks profesionālās karjeras veidošanai kiberdrošības jomā \(Cyber Security Career Pathway Tool\)](#), kura mērķis ir palīdzēt cilvēkiem, kuri vēlas veidot karjeru kiberdrošības jomā, ieraudzīt šādas karjeras iespējas, karjeru veidot un virzīties tajā uz priekšu. EESK ierosina, ka Eiropa varētu veidot savu ES mēroga rīku profesionālās karjeras veidošanai kiberdrošības jomā, kas palīdzētu Eiropā sagatavot kiberdrošības darbiniekus ar līdzīgām prasmēm, kuri varētu strādāt jebkurā no valstīm un mazināt darbaspēka pieprasījumu šajā augošajā nozarē visā ES.

Aprīļa plenārsesijā pieņemtā atzinumā, kuru sagatavojis **Maurizio Mensi**, EESK atzinīgi novērtējusi divus Komisijas priekšlikumus par publisko un privāto kritisko vienību noturības palielināšanu pret kiberuzbrukumus un fiziskiem uzbrukumus un norādījusi, ka ir jāstiprina šī nozare un inovācijas spēja iekļaujošā veidā, izmantojot stratēģiju, kuras pamatā būtu četri pīlāri: datu aizsardzība, pamattiesības, drošība un kiberdrošība.

Tomēr racionalizācijas un vienkāršošanas nolūkā Komiteja vēlas, lai abi atzinumi tiktu apvienoti vienā, jo tie ir cieši saistīti un savstarpēji papildinoši (pirmais galvenokārt ir vērsts uz kiberdrošību un otrs – uz fizisko drošību) un daži no noteikumiem pārklājas.

Runājot par piemērošanas jomu, Komiteja uzsver, ka ir vajadzīgas konkrētas un skaidras nostādnes par to, kā noteikt, uz kurām kritiskajām vienībām ierosinātā direktīva attiecas. Šajā saistībā **Mensi** ir norādījis: “Precīzāk būtu jādefinē kritēriji, pēc kuriem nošķirt “būtiskas” un “svarīgas” vienības jomās, kas noteiktas par kritiski svarīgām ekonomikai un sabiedrībai. Mums ir jā rūpējas, lai atšķirīga pieeju valstu līmenī neradītu šķēršļus tirdzniecībai un preču un pakalpojumu brīvai aprītei, jo tas varētu kaitēt uzņēmumiem un nelabvēlīgi ietekmēt tirdzniecību.” (dm/mp)

[Jaunā Eiropas Savienības stratēģiskā satvara romu jautājumus panākumi ir dalībvalstu rokās](#)

Eiropas Komisija ir izdarījusi secinājumus par iepriekšējā Eiropas Savienības satvara romu jautājumu problēmām pagājušajos desmit gados un apņēmusies sasniegt jaunā romu stratēģiskā

satvara pamatmērķus un līdz 2030. gadam vismaz par pusi samazināt romu diskrimināciju un sociāli ekonomisko atstumtību. Tomēr dalībvalstu loma reālu rezultātu sasniegšanā ir izšķiroši svarīga. Bez efektīvām valstu stratēģijām un pragmatiskiem pasākumiem jaunais satvars var ciest neveiksmi tāpat kā tā priekštecis.

Tiešsaistē notikušās uzklaušīšanas “Jaunais Eiropas Savienības satvars romu jautājumos: romu kopienu viedokļi un nākotnes cerības” dalībnieki uzsvēra, ka iepriekšējai stratēģijai neizdevās gūt labus rezultātus tāpēc, ka dažās dalībvalstīs bija tam nelabvēlīga politiskā situācija un pietrūka atbalsta.

Jaunā [Eiropas Savienības satvara romu jautājumos](#) uzmanības centrā ir trīs pīlāru pieeja: līdztiesība, iekļaušana un līdzdalība. Paredzēts arī papildināt iepriekšējā satvarā iecerēto marginalizēto romu sociāli ekonomisko integrāciju un satvaru būtiski pārveidot.

Jaunajam satvaram ir daudz pozitīvu iezīmju, bet īstenošanas problēma saglabājas.

Eiropas Romu vietējo organizāciju (ERGO) tīkla pārstāve **Isabela Mihalache** izcēla faktu, ka jaunajā satvarā ir ietvertas vairākas sinerģijas un komplementāras ES politikas nostādnes, bet viņa iebilda pret dalībvalstu kopējām minimālajām saistībām, kas ir pārāk vispārīgas.

Bernard Rorke no Eiropas Romu tiesību centra brīdināja: “Kamēr nebūs nodibināts taisnīgums pret romiem, šis satvars cietīs neveiksmi tieši tāpat kā iepriekšējais”.

Savukārt Bukarestē bāzētā romu un minoritāšu centra pārstāvis **Florin Botonogu** stingri uzsvēra, ka risinājumiem ir jābūt reālistiskiem.

EESK tematiskās izpētes grupas “Romu integrācija” priekšsēdētājs **Alfredas Jonuška** mudināja pilsoniskās sabiedrības organizācijas un nevalstiskās organizācijas panākt, lai to viedoklis tiktu sadzirdēts, jo, lai gan progress ir noticis, darāmā joprojām ir daudz. (at)

[#EuropeDay 2021: EESK tagad ir nozīmīga nekā jebkad agrāk](#)

EESK, kas pārstāv ES organizēto pilsonisko sabiedrību, šogad Eiropas dienu organizēja tiešsaistē. Organizējot virkni pasākumu savā tīmekļa vietnē, Komiteja atzīmēja Eiropas Savienības dienu un Šūmana deklarācijas - Eiropas integrācijas sākumpunkta -71. gadadienu, atspoguļojot pilsoniskās sabiedrības organizāciju svarīgo un unikālo lomu Eiropā šajā laikā: gan to iesaistīšanos ekonomikas atveseļošanā, gan svarīgo ieguldījumu ikdienas problēmu risināšanā.

Plašais pasākumu spektrs šajā dienā ietvēra [tiešsaistes diskusijas](#), [360° virtuālu apmeklējumu](#) Komitejas telpās un citus interaktīvus pasākumus, kas dalībniekiem deva iespēju vairāk uzzināt par to, kā EESK strādā, par tās konsultatīvo funkciju ES lēmumu pieņemšanas procesā un Komitejas locekļu darbību.

Komiteja organizēja arī [tīmekļsemināru](#) "Līdzdalības demokrātija: konferences par Eiropas nākotni galvenais pīlārs", ko vadīja EESK priekšsēdētājas vietnieks komunikācijas jautājumos **Cillian Lohan** un kurā EESK locekļi **Milena Angelova, Tatjana Babrauskienė, Miroslav Hajnoš, Violeta Jelić** un **Elena Sinkevičiūtė** apsprieda to, kā pilsoniskās sabiedrības organizācijas varētu uzņemties nozīmīgāku lomu Eiropas līmenī un vēl efektīvāk sniegt savu nenovērtējamo ieguldījumu.

Jau tagad raugāties uz nākamo gadu, kad EESK Atvērto durvju diena atkal notiks klātienē oficiālajās telpās – Jacques Delors ēkā ES kvartālā Briselē. (mp)

[EESK atbalsta iniciatīvas pesticīdu riska mazināšanai, bet uzsver nepieciešamību rast alternatīvas izmaksas ziņā efektīvus risinājumus](#)

Eiropas Savienībai ir daži no pasaulē visstingrākajiem noteikumiem attiecībā uz augu aizsardzības līdzekļu (AAL jeb pesticīdu) izmantošanu lauksaimniecībā. Tomēr vēl ir daudz darāmā, lai uzlabotu regulējuma konvergenci nolūkā samazināt AAL izmantošanas risku un garantētu veselīgu un drošu pārtikas piegādi arvien lielākam pasaules iedzīvotāju skaitam.

Lai palīdzētu Komisijai izvērtēt [Direktīvu 2009/128/EK](#) par pesticīdu ilgtspējīgu lietošanu (PIL), EESK ir pieņēmusi [informatīvu ziņojumu](#) par šo tematu.

Vairāk nekā 10 gadus pēc tās ieviešanas ir būtiski izvērtēt, vai minētā direktīva atbilst paredzētajam mērķim.

Lai gan ir panākts ievērojams progress attiecībā uz rīcību ar pesticīdiem un to izmantošanu, galvenais šķērslis AAL optimālai lietošanai joprojām ir pietiekamu zināšanu trūkums.

Par nepilnīgu tiek uzskatīta arī tiesību aktu uzraudzība un izpilde saistībā ar PIL, kā arī tas, ka dalībvalstīm, kuras neievēro noteikumus, netiek piemēroti efektīvi sodi.

Lai gan Eiropas lauksaimnieki joprojām ir stingri apņēmušies virzīties uz ilgtspējīgāku lauksaimniecības praksi, pastāv arī plašs konsenss attiecībā uz to, ka trūkst alternatīvu risinājumu un tādu jaunu tehnoloģiju, kas būtu pietiekami rentablas, lai nodrošinātu augu ideālu uzturēšanu.

"Mums ir vajadzīga holistiska un vērienīga pieeja, lai izveidotu tiesisko regulējumu, kas ļautu saskaņoti, konsekventi un zinātniski risināt pesticīdu lietošanas jautājumus," uzsvēra EESK ziņotājs **José Manuel Roche Ramo**. (mr)

EESK aicina ?tri, vienoti un droši ieviest ES Covid-19 sertifikātu

Laikā, kad viena no ES pamatvērtībām ir iesaldēta jau vairāk nekā gadu, Komisijas ierosinātā “digitālā zaļā sertifikāta” vietā ES Covid-19 sertifikāts paver ceļu brīvai un drošai kustībai Eiropā. EESK atzinīgi vērtē sertifikāta ieviešanu, to uzskatot par lielisku kopēju standartu, lai mazinātu

sarežģītību ceļotājiem un atvieglotu viņu pārvietošanos, ja vien pilnībā tiek ievērotas pamattiesības un datu aizsardzības prasības.

EESK [atzinumā](#) norādīts, ka sertifikāts atvieglos pasažieru pārvietošanos, taču ierosinātajā regulā nav noteikts pienākums vai tiesības vakcinēties. "Šim sertifikātam jābūt pārredzamam, un tam ir jāaizsargā mūsu privātā dzīve," uzsver atzinuma sagatavotājs **George Vernicos**.

Sociālie un ētiskie aspekti, kas jāņem vērā

Sertifikāts ne tikai apliecinās to, ka persona ir vakcinēta, bet tajā būs iekļauta arī informācija par neseno PQR rezultātiem un par personas atveseļošanos no SARS-CoV-2 infekcijas.

Valstu iestādēm jānodrošina sertifikātu sistēmas ātra īstenošana, kas nerada izmaksas un diskrimināciju. EESK arī uzsver, ka sertifikāts nedrīkst radīt diskrimināciju darba vietā vai pavērt iespējas algu dempingam, nodarbinot vakcinētus cilvēkus no trešām valstīm.

Īpaša uzmanība būtu jāpievērš datu aizsardzībai, tāpēc ir svarīgi, lai dalībvalstīm būtu sadarbīgas sistēmas ar līdzvērtīgi stingriem datu aizsardzības noteikumiem. (at)

ES kā globālo procesu dalībniece pēc pandēmijas – turpmākā virzība

Covid-19 pandēmija izraisījusi daudzu ekonomikas nozaru aktivitātes palēnināšanos un vienlaikus arī būtiskas pārmaiņas globālajā spēku samērā. Šajā saistībā ES meklē piemērotu stratēģiju, kas stiprinātu tās kā pasaules ekonomikas dalībnieces lomu, īstenojot politikas pasākumus,

kuru mērķis ir palielināt euro starptautisko nozīmi, stiprināt ES finanšu tirgus infrastruktūras noturību un uzlabot trešām valstīm piemēroto sankciju īstenošanu.

Minēto apsvērumu dēļ Eiropas Komisija nākusi klajā ar paziņojumu [“ES ekonomikas un finanšu sistēma: veicināt atvērtību, stiprumu un noturību”](#), kura mērķis ir dot Eiropai iespēju uzņemties vadošu lomu pasaules ekonomikas un finanšu sistēmā, vienlaikus aizsargājot ES no negodīgas un ļaunprātīgas trešo valstu un to uzņēmumu prakses. Minētā paziņojuma saturu analizēja publiskā uzklaušanās sanāksmē, ko [Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja](#) (EESK) rīkoja, jo iecerējusi izstrādāt atzinumu par šo tematu.

Eiropas Parlamenta deputāte un referente ziņojumam par [euro starptautiskās nozīmes stiprināšanu](#) **Danuta Maria Hübner** programmatiskajā uzrunā skaidroja, ka “ģeopolitiskas pārmaiņas un globālas problēmas, tostarp Covid-19 pandēmija atklājušas, ka ir jāstiprina ES ekonomikas noturība” un sacīja, ka “likvidāka ES finanšu sistēma stiprinātu euro starptautisko nozīmi un tādā veidā varētu arī mazināt neaizsargātību pret turpmākām krīzēm”.

EESK ziņotājs atzinumam par tematu [“ES ekonomikas un finanšu sistēma: veicināt atvērtību, stiprumu un noturību”](#) **Tomasz Wróblewski** apkopoja debašu galvenos secinājumus: “Mums vajadzīgi izlēmīgi un netradicionāli pasākumi, kas stiprinātu euro starptautisko nozīmi. Tas būs ļoti svarīgi, lai pēc pandēmijas atgrieztu mūsu ekonomiku uz izaugsmes ceļa.” (dgr)

Eiropas m?roga tiesiskais regul?jums LGBTIK personu ties?bu aizsardz?bai

Visā Eiropā LGBTIK personas cieš no diskriminācijas, kas ietekmē viņu izglītības iespējas, nodarbinātības perspektīvas, labklājību un pat viņu pamattiesību, piemēram, pārvietošanās brīvības Eiropas Savienībā, īstenošanu.

Lai risinātu šo situāciju, [Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja](#) (EESK) savā aprīļa plenārsesijā pieņemtajā atzinumā ierosina nediskriminējošu regulējumu attiecībā uz “ģimenes” jēdzienu ES līmenī.

Atzinumā tiek atbalstīta Eiropas Komisijas pieņemtā [LGBTIK līdztiesības stratēģija 2020.-2025. gadam](#), kuras mērķis ir mazināt diskrimināciju un nodrošināt LGBTIK personu drošību un pamattiesības Eiropas Savienībā, pieņemot leģislatīvus pasākumus Eiropas līmenī.

Atzinuma ziņotājs **Ionut Sibian** uzsvēra stratēģijas savlaicīgumu un atzinīgi novērtēja Eiropas Komisijas drosmi, pieņemot šo stratēģiju “apstākļos, kad ir vērojams homofobijas un transfobijas pieaugums Eiropas līmenī”.

Pieņemtajā atzinumā tiek aicināts definēt “ģimenes” jēdzienu, ko atzinušas visas ES dalībvalstis, lai garantētu, ka visā Eiropas Savienībā tiek ievērotas tā saukto “varavīksnes ģimeņu” tiesības, jo īpaši pārrobežu situācijās. EESK arī uzsver, ka Eiropas Savienībai ir jānosaka darbības virzieni aktīvas nodarbinātības politikas jomā, kas dotu dalībvalstīm un valstu iestādēm iespēju izstrādāt valstu nodarbinātības plānus, kuros būtu iekļauti īpaši pasākumi attiecībā uz LGBTIK cilvēkiem, un aicina visas dalībvalstis aizliegt tā dēvēto “konversijas” praksi un terapiju. (dgr)

Eiropas Savienībā mobilitātei jābūt ilgtspējīgai un viedai

Eiropas Savienībā transportam turpmāk ir jābūt ilgtspējīgam, sociālam un viedam: tas ir uzdevums nozarei, kurā pēdējos gados notikušas būtiskas pārmaiņas un kuru turklāt smagi skārusi Covid-19 pandēmija. 2021. gada 28. aprīlī plenārsesijā notikušajās debatēs par Komisijas ierosināto jauno transporta stratēģiju EESK priekšsēdētāja Christa Schweng norādīja, ka Eiropai jādomā par to, kāda tā būs pēc Covid-19 pandēmijas. Transporta jomā tas nozīmē virzību uz ilgtspējīgu, viedu un noturīgu mobilitāti.

Līdzīgu viedokli pauda Eiropas Savienības transporta komisāre **Adina Vălean**, kura uzsvēra, ka pandēmija nav mainījusi Komisijas vispārējo transporta vīziju, kas cieši saistīta ar ES zaļo kursu un balstās uz tādiem pilāriem kā dekarbonizācija un digitalizācija.

EESK kopumā atbalsta vispārējo pieeju, proti, Komisijas ierosinātās ilgtspējīgas un viedas mobilitātes stratēģijas saskaņošanu ar ES zaļā kursa mērķiem. Taču atzinumā, ko izstrādāja **Stefan Back** un **Tanja Buzek** un kas tika pieņemts 2021. gada 27. aprīlī, tā pauž šaubas par to, vai šāda pieeja nodrošina atbilstošu līdzsvaru starp tehniskajiem pasākumiem un transporta politikas pasākumiem.

Daudzi pasākumi, kas ierosināti saistībā ar ilgtspēju un digitalizāciju, plaši ietekmē vienoto tirgu un transporta jomas darba ņēmējus. Diemžēl stratēģijā šiem aspektiem nav pievērsta pietiekama uzmanība, un tas varētu apdraudēt tās sekmīgu īstenošanu. Turklāt ES transporta ilgtspējīga un digitāla pārveide būs iespējama tikai tad, ja nozare kopumā un ar to saistītā ES rūpniecības bāze kļūs konkurētspējīgāka. (mp)

Lauku apvidu teritorijā attīstība: EESK uzskata, ka ar KLP vien nepietiek

Nedrīkst pieļaut, ka lauku un pilsētu teritoriju atšķirības turpina palielināties, un labāk jākoordinē pasākumi to samazināšanai. Ar jauno KLP vien nepietiks, lai atgūtu šo savstarpēji saistīto teritoriju līdzsvaru. Lai Eiropā patiešām novērstu nevienlīdzību, mums ir jāmobilizē plašāks rīcībspolitiku un finansēšanas instrumentu klāsts.

Aprīļa plenārsesijā pieņemtā [informatīvā ziņojumā](#) EESK pēc Komisijas pieprasījuma sniedz papildu izvērtējumu par to, cik lielā mērā pašreizējās ES kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) instrumenti un pasākumi 2014.-2020. gadā ir veicinājuši līdzsvarotu teritoriālo attīstību lauku apvidos.

Pamatojoties uz apspriešanos piecās izvēlētās ES valstīs (Francijā, Ungārijā, Īrijā, Itālijā un Spānijā), EESK analizē, kā KLP var palīdzēt lauku apvidos samazināt sociālo un ekonomisko nelīdzsvarotību.

ES rīcībspolitiku nepietiekamā saskaņotība

Lai arī KLP ir lauksaimniecības finansēšanas un nodarbinātības saglabāšanas galvenā politika, nozīmīga loma ir arī citām pašreizējām finansēšanas programmām, kas papildina KLP. Tomēr tiek vērtēts, ka saskaņotība ar citām ES/valsts/vietējām rīcībspolitikām sociālās politikas, pārtikas politikas, vides politikas, pētniecības un inovācijas un tirdzniecības jomā nav optimāla. Vides, ekonomiskajai un sociālajai ilgtspējai jāiet kopsolī.

Ieteikumi turpmākajai KLP

Tika secināts, ka potenciāli visefektīvākie KLP pasākumi ir LEADER un sabiedrības virzīta vietējā attīstība (SVVA). Tomēr resursi ir jāpalielina un jāoptimizē daudz lielākā apmērā. EESK ziņotāja Piroška Kállay norādīja: "Lai nodrošinātu programmu atbilstīgu darbību un to, ka ir pienācīgi ņemtas vērā vietējās vajadzības, ir jāiesaista pilsoniskās sabiedrības organizācijas."

Kā viens no efektīvākajiem 2014.-2020. gada KLP pasākumiem tika minēta sociālā lauksaimniecība, kas būtu jāatbalsta arī turpmāk.

Nodarbinātību lauku apvidos KLP pasākumi nav ietekmējuši tik pozitīvi, cik lielākajā daļā valstu būtu vajadzīgs. Apmeklētajās valstīs daudzas ieinteresētās personas uzsvēra sociālās nosacītības nozīmi. "Darba tiesības un pienācīgi darba apstākļi tādēļ ir jāgarantē ar sociālo nosacītību KLP finansējumā," uzskata P. Kállay.

Būtu jāizveido arī Lauku attīstības novērošanas centrs. (mr)

GRUPU JAUNUMI

[ES atveseļošanas plāniem ir jānovērš Covid-19 krīzes atklātie trūkumi](#)

Materiālu sagatavojusi EESK Darba devēju grupa

Eiropas Komisija šomēnes nāca klajā ar ilgi gaidīto Industriālās stratēģijas pārskatu. Taču uzņēmumiem vēl vairāk nekā stratēģijas ir vajadzīga ātra rīcība, lai palīdzētu Eiropai atgūt konkurētspēju un izaugsmi.

Pašlaik ekonomikas izaugsmes ziņā Eiropa krietni atpaliek no ASV un Ķīnas. Lai gan Eiropas Komisijas nesenā 2021. gada pavasara prognoze šķiet optimistiskāka, darba devēji ir pārliecināti, ka saimnieciskās darbības atgriešanās pirmskrīzes līmenī nenotiks vienas dienas laikā.

Izaugsmes un konkurētspējas atjaunošanai nav slepenas receptes. Atveseļošanas plānos ir jānovērš trūkumi, ko atklājusi pandēmijas izraisītā krīze. Ir jānovērš pārmērīgā paļaušanās uz noteiktām piegādes ķēdēm. Mums ir vajadzīga lielāka dažādošana, lai saglabātu un attīstītu jaunu konkurētspēju.

Turklāt mums ir vajadzīga saskaņotāka inovācijas ekosistēma, kas ļauj piedalīties mazajiem un vidējiem uzņēmumiem un uzlabo piekļuvi tiem reģioniem, kuri ir mazāk piemēroti, lai atgūtos no pandēmijas smagajām ekonomiskajām sekām. Līdztekus inovācijai, rūpniecībai ir vajadzīga lēta enerģija, attīstot jaunus

elektroenerģijas tirgus modeļus un veicinot enerģētikas pāreju uz tīrāku kurināmo.

Visbeidzot, bet ne mazāk svarīgi ir tas, ka iedzīvotājiem un uzņēmumiem ir jāuzņemas līdzdalība šajā uz atvērto vērstajā pārveides programmā. Process uzņems tempu tikai tad, ja cilvēki būs gatavi iesaistīties pārkaršanā. Mēs nedrīkstam zaudēt laiku, un neviena stratēģija nebūs veiksmīga, ja tai nebūs sabiedrības atbalsta.

Tāpēc tagad, kad mums ir stratēģija, mums ir jāatgūst steidzamības apziņa, lai panāktu pārmaiņas, jo īpaši, ja vēlamies sasniegt visaugstākos izaugsmes un konkurētspējas rādītājus. Tā būs augšupēja kauja, bet mums tajā ir jāuzvar.

Tagad, kad EESK izstrādā atzinumu par tematu *“Jaunās industriālās stratēģijas atjaunināšana”*, ko vada ziņotāja Sandra Parthie, mēs esam pārliecināti, ka šis darbs sniegs vērtīgus argumentus, lai ietekmētu gan Parlamentu, gan Padomi. Tas mums ļaus pāriet no stratēģijas uz rīcību.

[Interesu grupa “Darba ņēmēji – par plašāku demokrātisko līdzdalību”: stais brdis izmantot politisko impulsu spc?g?kai darba ņēmēju p?rst?v?bai](#)

EESK Darba ņēmēju grupa

“Ir jāizmanto pašreizējais politiskais impulss, lai stiprinātu darba ņēmēju līdzdalības tiesības,” sacīja Darba ņēmēju grupas priekšsēdētājs Oliver Röpke, atsaucoties uz iedzīvotāju aicinājumu, ka konferencē par Eiropas nākotni jāpanāk lielāka demokrātija, un uz politisko līderu Portu sociālajā samītā pausto apņemšanos īstenot Eiropas sociālo tiesību pilāru.

Ar šiem ievadvārdiem O. Röpke 2021. gada 19. maijā atklāja EESK interešu grupas “Darba ņēmēji – par plašāku demokrātisko līdzdalību” pirmo sanākumi, kurā piedalījās Darba devēju grupas locekļi.

Kā taisnīgas zaļās un digitālās pārkaršanās priekšnoteikums ir vajadzīgs stabils ES regulējums attiecībā uz darba ņēmēju obligātu informēšanu, apspriešanos ar viņiem un līdzdalību uzņēmuma lēmumu pieņemšanas procesos. Par šo nepieciešamību liecina fakts, ka ir nopietni apdraudētas draudi darba ņēmēju tiesības piedalīties tādu lēmumu pieņemšanā kā uzņēmuma pārstrukturēšana, darbvieta pārcelšana uz Āziju un jaunu tehnoloģiju vai mākslīgajā intelektā balstītu procesu ieviešana, kas uzņēmumā var radikāli mainīt profesionālos profilus vai likt daudziem darbiniekiem zaudēt darbu, nedodot šo pārmaiņu visvairāk skartajiem darba ņēmējiem iespēju piedalīties lēmumu pieņemšanā.

Citi draudi, kā ziņoja vairāki locekļi, norādot uz nesējamiem uzbrukumiem darba koplīgumu slēgšanas sarunām, nāk no valdībām, kas mēģina ierobežot darba ņēmēju tiesības un vājināt sociālo partneru lomu ekonomikas un politisko lēmumu pieņemšanā. Jaunās interešu grupas izveide sakrīt ar Eiropas Parlamenta iniciatīvu stiprināt demokrātiju darbavietā. Gabriele Bischoff, bijusī Darba ņēmēju grupas priekšsēdētāja un EP referente ziņojumam “Demokrātija darbavietā: Eiropas satvars darba ņēmēju līdzdalības tiesībām un

Eiropas Uzņēmumu padomes direktīvas pārskatīšana”, iepazīstināja ar ziņojuma tekstu, kas šobrīd tiek izstrādāts, un uzsvēra, ka ilgtspējīga uzņēmuma pamatelementi ir noturība un demokrātija darbavietā.

Interesu grupa darbosies kā forums šim jautājumam veltītām diskusijām ar ES iestādēm, sociālajiem partneriem un citām ieinteresētajām personām ar mērķi izvirzīt lielāku demokrātiju darbavietā par aktuālu ES politiskās dienaskārtības jautājumu un mudināt to iekļaut EESK ikdienas darbā.

Iespēja panākt, lai pilsoniskajai sabiedrībai būtu vadošā loma

Séamus Boland, grupas “Daudzveidība Eiropā” priekšsēdētājs

Konference par Eiropas nākotni sniedz iedzīvotājiem un pilsoniskās sabiedrības organizācijām iespējas tikt uzklausiem un veidot nākotni. Tā piedāvā arī iespējas panākt ilgtspējīgas un uz cilvēkiem orientētas pārmaiņas.

Grupa “Daudzveidība Eiropā” īpašu nozīmi piešķir trim punktiem:

Pirmkārt, šis process ir iespēja **veidot nākotni!** Tā ir iespēja panākt, lai **pilsoniskā sabiedrība stingri ieņemtu vadošās pozīcijas!** Saistībā ar konferenci mēs vēlamies panākt to, ka Eiropas un valstu iestādes patiesi **atzīst: pilsoniskās sabiedrības organizācijas ir kopējā labuma sargātājas**, tās ir **neatņemamas dalībnieces risinājumu meklēšanā**, un apliecināt, ka pilsoniskajai sabiedrībai ir būtiska loma uzticēšanās radīšanā, sabiedriskās domas veidošanā un pozitīvu pārmaiņu veicināšanā.

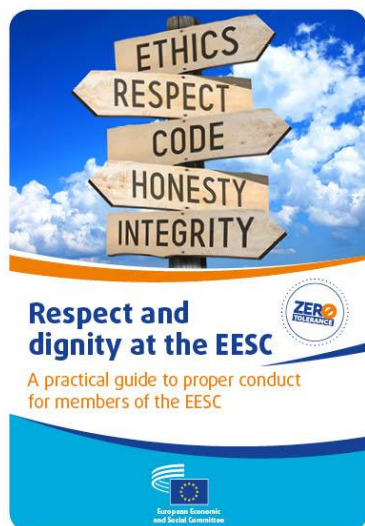
Otrkārt, konference par Eiropas nākotni ir iespēja panākt **attieksmes maiņu** un pārmaiņas domāšanā, kur nākotne un atveseļošanās pēc Covid-19 būs cieši saistīta ar **politikas saskaņotību** un **ilgtspējīgas attīstības mērķiem**. **Protams, nabadzības mazināšana** ir pirmais no ilgtspējīgas attīstības mērķiem, un tam ir jābūt mūsu nākotnes pamatā.

Treškārt, jebkurā diskusijā par ES nākotni jāpatur prātā, ka Covid-19 pandēmija ir **veicinājusi lielāku cieņu** iedzīvotāju vidū pret tādām **vērtībām** kā solidaritāte, sociālais taisnīgums, paaudžu sadarbība, dzimumu līdztiesība un taisnīga zaļā un digitālā pārkārtošanās. Tagad ir pienācis laiks **palielināt sabiedrības atbalstu šīm vērtībām**, lai **pārskatītu mūsu izaugsmes un pārvaldības modeļus**, veidot vienlīdzīgāku sabiedrību, kuras pamatā ir iedzīvotāju labklājība, pieņemt jaunas definīcijas attiecībā uz labklājību un attīstību līdzās iekšzemes kopproduktam, vienlaikus respektējot iedzīvotāju uzskatus un tiesības.

Dariet zināmu savu viedokli: <https://futureu.europa.eu/>

#TheFutureIsYours

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

Jauna brošūra: Respekts un cieņa Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejā

EESK ir publicējusi jaunu brošūru “Respekts un cieņa Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejā”, kas atrodama [šeit](#).

Brošūrā sniegta informācija par janvārī pieņemto pārskatīto [rīcības kodeksu](#) un sniegti praktiski ieteikumi par cieņpilnu un ētisku rīcību Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejā, kā izvairīties no aizskarošas izturēšanās situācijām un ar ko vajadzības gadījumā sazināties, tostarp ar Ētikas komiteju.

Šī publikācija liecina, ka EESK joprojām stingri atbalsta augstus ētikas principus, godprātību un mūsdienīgas, pārredzamas darba metodes. (mwj)

Redakcija

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Šī izdevuma līdzautori

Amalia Tsoumani (at)
Aude François (af)
Chloé Lahousse (cl)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Nicola Accardo (na)
Pablo Ribera Paya (prp)
Stefano Martinelli (sm)

Koordinatori

Agata Berdys (ab)
Katerina Serifi (ks)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)

Adrese

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja
Jacques Delors Ņka, Rue Belliard 99, B-1040,
Bruxelles, Belgique
Tālrunis. (+32 2) 546 94 76
E-pasts: eescinfo@eesc.europa.eu

“EESK Info” iznāks deviņas reizes gadā EESK plenārsesiju laikā. “EESK Info” ir pieejams 23 valodās.
“EESK Info” nav oficiāla atskaite par EESK darbību. Oficiālās atskaites tiek publicētas Eiropas
Savienības Oficiālajā Vēstnesī vai citos Komitejas izdevumos.
Pārpublicēšana ir atļauta ar atsauci uz “EESK Info” (saite ir nosūtīta redaktoram).

06/2021